ГОД. XIV. БРОЙ 38 — СОФИЯ, 25 МАЙ 1932 ГОД. — ЦЕНА 1 ЛЕВЪ

617 Академия на науките София

Зора

8 стр.

ДИРЕКТОРЪ Д. КРАЙЧЕВЪ — Тел. 7-41, 9-66 и 51-51.

Кирило-Методиевски брой
СПОРТНА И ИЛЮСТРОВАНА СТРАНИЦИ

Министъръ баронъ Ачербо пристигна въ София

Посрѣщането му въ Драгоманъ и София. На аудиенция при Н. В. Царя. Изявления за цельта на идването му и за итало-българскитѣ отношения

Министъръ Стефановъ за свето „стачкуване"

Секретарьтъ на Земледѣлския съюзъ за отношенията на земледѣлцитѣ спряно г. Стефановъ

Конференцията за заплатитѣ и пенситѣ

Освѣтление на главния секретарь на фин. министерство

ОБЕДИНЕНИТѢ ЛИБЕРАЛИ (СИМЕОНОВЪ—СТАТЕВЪ) СЕ РАЗЦЕПИХА

Какъ се дойде до разцеплението. Прямото на Ив. Ангеловъ и Юртовъ. Освѣтления отъ Брянъ Симеонов и Хр. Статевъ

СЪВЕЩАНИЕТО НА СОЦИАЛДЕМОКРАТИТѢ

Решението на висшия партиенъ съвѣтъ. Въпросътъ за обединението съ социалистическата федерация

Положението въ Гърция

Стачното движение се разширява. Арести на комунисти. Венизелосъ натоваренъ отново да състави кабинета

Днешниятъ конгресъ на популярнитѣ банки

Съставъ и срѣдства на Съюза на популярнитѣ банки. 100 милиона лева детски влогове

Оставката на проф. Фаденхехтъ

Едно освѣтление на университета

Намаление сконтовия процентъ на Б. Н. банка

Отъ кога влиза въ сила

Транзитътъ презъ Югославия и Румъния

Докладътъ по сключенитѣ споразумения. Отъ кога влиза въ сила прѣката тарифа съ Югославия

Конференция на стопанскитѣ съсловия

Какъ сж образувани нашитѣ по-нови градове

Разселването у насъ следъ нашествието на турцитѣ

Нараненъ войникъ отъ стражарь

При какви обстоятелства е станало нараняването

Петицията на македонското духовенство предъ О. Н.

Преди 50 год. въ града на Св. св. Кирилъ и Методий

Първитѣ българки, питомки на женското класно училище, отсетне девическа гимназия въ Солунъ. (Вижъ специалната статия помѣстена въ днешния бр. на вестника, стр. II.)

Предстоящата политическа криза

Александъръ Занмисъ, председатель на чешката република, който наново поѣтри на Венизелосъ мисията да образува кабинетъ.

Нови членове въ Съвета на О. Н.

Обнародванъ е днешниятъ редъ на наново свикано събрание на О. Н. Между другитѣ точки фигурира и изборъ на трима непостоянни членове въ съвета на обществото, мѣстата на които сега се заемать отъ Югославия, Полша и Перу. Мандатътъ на непостоянниятѣ членове трае три години.

Търговскитѣ преговори съ Германия започватъ

Преговоритѣ започватъ утре. Вчерашнитѣ съвещания на българскитѣ делегати

Въ М-вото на външнитѣ работи, въ присѣствието на м-ръ-председателя и м-ръ на външнитѣ работи, м-ра на земледѣлието г. Гичевъ и българскитѣ делегати натоварени да водятъ преговоритѣ съ германскитѣ делегати за сключването на редовенъ търговски договоръ вчера се състоя една продължителна конференция, въ която нашитѣ делегати получиха съответнитѣ напжтствия. Българската делегация се състои отъ г.г. д-ръ Вачевъ, началника на отдѣлението на митницитѣ Мятковъ, началника на търговското отдѣление при М-вото на търговията Гъбенски и Кунчевъ, главенъ инспекторъ по земледѣлието.

Съвещание на стопанскитѣ съсловия

За срѣда въ салона на търговско-индустриялната камара бѣ свикано съвместно заседание на управителнитѣ и секретариятѣ на

централния комитетъ на Търговския съюзъ. Това заседание се отлага за четвъртъкъ, 26 май, понеже въ срѣда ще се състои въ камарата съвмѣстно заседание на управителнитѣ съвети на тритѣ стопански съюза — търговски, индустриленъ и занаятчийски съ бюрото на т.-индустриялната камара.

На това заседание ще бѫде разгледанъ въпроса за сключване търговски договоръ съ Германия въ връзка съ предстоящитѣ преговори. Следъ разяснянията по въпроса ще се опредѣли конкретното становище на стопанска България по въпроса за търговскитѣ договори въобще и частно въ случая съ Германия.

Делегатитѣ на Германия

Днесъ пристигатъ въ София четири делегати на германското правителство, на да водятъ преговорите по сключването на търговски дого-

ПРИСТИГАНЕТО НА ИТАЛИЯНСКИЯ М-РЪ

БАРОНЪ АЧЕРБО ВЪ СОФИЯ

Посрѣщането въ Драгоманъ. Изявления предъ журналиститѣ. Цельтѣ на неговото посещение. Връзкитѣ между Италия и България

Преди 50 год. въ града на Св. св. Кирилъ и Методий

Първитѣ българки, питомки на де[illegible]ското класно училище, отсетне девическа гимназия въ Солунъ. (Вижъ специллната статия помѣстена въ днешния бр. на вестника, стр. II.)

82-та ГОДИНА ВЪ ГРАДА НА ПРОСВѢТИТЕЛИТѢ

Презъ есеньта на 1882 година бидоха положени основитѣ на Солунската българска девическа гимназия, като се преобрази и разшири до тогава сѫществуващето тамъ женско училище. Заедно съ това презъ сѫщата година се основа и пансиона при класното девическо училище за децата на ония добри българи, семействата на които живѣеха далече отъ града, въ провинцията.

Въодушевлението всрѣдъ солунското българско гражданство

при отварянето на класното девическо училище и на пансиона при сѫщото бѣ голѣмо, макаръ мѫчнотиитѣ и затрудненията да не бѣха малки, поради недостатъчнитѣ срѣдства, съ които се разполагаше, но сѫщо така и поради голѣмата враждебность, показвана отъ страна на мѣстното гръцко население. На първо мѣсто трѣбваше да се намѣри подходяще здание, което да побира, освенъ класоветѣ за учение, още и спалнитѣ, една обширна занималня,

просторъ за разходка на повѣренитѣ ни деца, здрава вода за пиене, изобилно слънце, и най-важното — да се намѣри кварталъ, който, поради казаната враждебность на гърцитѣ, по възможность да бжде по-близо до българската община и до мжжката ни гимназия.

Който е ходилъ въ центъра на стария Солунъ, заграденъ отъ три страни съ грамаднитѣ зжбести крепостни стени, а отъ друга съ тихитѣ води на Бѣлото море, и който познава стръмнитѣ и извити дълги улици съ толкова характернитѣ имъ високи, нависнали на главата ви здания, съ допрѣнитѣ имъ единъ до други покриви, знае колко на мѣсто бѣха тѣзи

първи грижи

на управлението на новооснованото класно девическо училище и пансиона за една враждебна за насъ българитѣ епоха като тогавашната въ Солунъ. Тогава, впрочемъ, както за жалость и сега, градътъ на българскитѣ и всеславянски учители съвсемъ не бѣ тъй дружелюбенъ

за насъ българскитѣ учители и ученици, както стана малко по-късно отъ епохата за която говоримъ. Тѣснитѣ улици и простото и враждебно гръцко население, напластени въ казаната старинна часть на града въ продължение на дългитѣ десетилѣтия, а може би и столѣтия, отъ края на византийската епоха до къмъ края на турската епоха, бѣха доста страховити и за най-сърдцатитѣ наши македонски българки, преди всичко поради доста подличкитѣ срѣдства, съ които това население си служеше, напримѣръ като ни често обсипваше главитѣ съ помия, безъ да знаемъ отъ кой жгълъ или кой прозорецъ сж дошли нападателнитѣ струи на това толкова враждебно намъ население.

Но много не мина и

ние, въпрѣки всичко, се загнѣздихме въ тази стара цитадела

и една следъ друга наоколо ни една до друга сгушенитѣ кжщи биваха купувани отъ пестеливата, трудолюбива и благословена ржка на настаненитѣ въ Солунъ българи. За пър-

витѣ месеци отъ отварянето на класното училище и пансионъ, ние се настанихме временно въ една стара кѫща до самъ мѫжката гимназия, а презъ зимата поради голѣмитѣ грижи положени отъ моя добъръ дѣдо Никола, дълги години по-рано дошълъ отъ Охридъ въ Солунъ и отъ Атанасъ Стояновъ, виденъ крушовецъ по произходъ, сѫщо тъй солунски първенецъ по онова време, ние се настанихме въ едно подходно здание. Въ долния етажъ на новото училищно помѣщение настанихме класоветѣ, а горния оставихме за пансиона на девицитѣ. Отзадъ имаше дълбока градина, заградена като всички стари турски кѫщи съ високи стени. Едва сега, при тази сравнително удобна обстановка, можахме да започнемъ редовнитѣ занятия въ класното училище. Приходящитѣ ученички идваха отъ всички части на града. Имаше и такива отъ най-високитѣ „бърда", отъ „Чаушъ монастиръ", тогава наричанъ отъ самитѣ деца „Дебърска махала", въ която около една старинна, почти подзем-

на църквичка, по онова време живѣеха много десетки добри дебърски семейства, и най-старитѣ отъ които не знаеха точно кога сж се преселили въ Солунъ. Нѣкои отъ тѣхъ даже се гърчееха. Приходящитѣ ни ученички не бѣха твърде много. Въ пансиона пъкъ още първата година имахме около двадесетина пансионерки, повечето деца на видни и родолюбиви българи отъ македонската провинция.

Класното девическо училище

...та имаше два кла-

година нарастнаха на четири, на петь, и по-късно на пълна девическа гимназия. Преподавахме три учителки. Нѣкои часове се занимаха отъ преподаватели отъ мжжката гимназия. Учеше се български, руски, френски, география, история, на първо мѣсто българска, математика, естествени науки и домакинство. И м а х м е единъ, нѣщо като подготвителенъ класъ, въ к о й т о приготовлявахме за срѣдношколския курсъ ония възрастни моми, които идваха недостатъчно подготвени.

За щастие, измежду старитѣ ми книжа можахъ да намѣря и

снимката

(Б. Р. Даваме я на I стр. въ днешния бр. на „Зора").

— Колкото мила, толкова и скжпа, за радоститѣ, които ми напомня, че съмъ дѣлила съ колежки и ученички. Ето на първата редица отъ лѣво на дѣсно ученичкитѣ: *Мария Константинова — първа отъ с. Гайтаниново, Сърско; Боянка Миладинова, отъ Струга; Кипра Сарафова, отъ с. Либяхово, Сърско; Луиза Пърличева, отъ Охридъ; Екатерина Стръзова, отъ Охридъ; Мария Константинова — втора, отъ с. Плъвня, Драмско; Христина Стръзова отъ Охридъ. На втората редица, въ срѣдата главната учителка Царевна Дим. Миладинова; въ дъсно отъ нея възпитателката Фания Шапкарева, отъ Охридъ и ученичката Екатерина Сарафова отъ с. Либяхово, Сърско; въ лъво отъ главната учителка Миладинова, учителката Елена Стателова; а още по въ лъво ученичкитѣ: Марица Шурбанова, отъ Битоля Елена Атанасова отъ с. Пресеченъ. Драмско. — На третата редица, пакъ отлъво на дъсно въ снимката ученичкитѣ: Мария Желъзкова отъ с. Баня, Разложко; Панайотица Апостолова, гъркиня отъ Орта-Кьой, която по собствено желание и по настояване на майка й, бѣхъ взела съ*

себе си отъ Цариградъ на учение въ нашето класно училище въ Солунъ; Донка Велкова, отъ Леринъ; Василка Робева отъ Битоля; Поликсени Попгеоргиева отъ Охридъ; Стоянка Тошева, отъ Прилѣпъ. Въ лѣво отъ цѣлата група стои вѣрния ни прислужникъ и гавазинъ (пазачъ) отъ Дойранъ. Повечето отъ родителитѣ на нашитѣ пансионерки си плащаха таксить за издръжка на децата имъ въ пансона. Нѣкои бѣха стипендиантки, а Боянка Миладинова, Мария Желѣзкова и Панайотица Апостолова отначало бѣха издържани отъ скромнитѣ срѣдства на една отъ учителкитѣ, тъй като бюджета (за да употрѣбимъ тая нова, непозната тогава намъ дума) на училището и така бѣ много неиздържливъ, поради голѣмитѣ разходи за класното училище и за пансиона.

Тогава нашитѣ ученички, пансионерки и приходящи, се църкуваха въ

полускритата отъ погледа на минувачитѣ църква „Св. Кирилъ и Методий“,

отстояща на доста голѣмо разстояние отъ училището. Затова тѣзи групови отивания въ църква бѣха отначало почти винаги свързани съ не-

приятности, предизвиквани отъ страна на гърцитѣ. И трѣбва да отбележа, че цариградчанката Панайотица Апостолова всѣкога горда съ доброто учение и възпитание въ нашето училище, бѣ най-добрата помирителка, особено когато солунскитѣ гъркини успѣха по нѣкакъвъ начинъ, като минахме тѣснитѣ улици, да разбиятъ редицата ни и настръхнали да се разправятъ съ насъ. Известно е, че отъ тогава минаха години и тѣзи отивания въ църква, станаха истински училищни и народни шествия. Особено се това засили, когато гимназиитѣ, мжжкитѣ и девическата, станаха пълни и когато последната съ пожертвувателностьта на народния благодетель Евлоги Георгиевъ,

благодарение на посрѣдството на Михаилъ Сарафовъ и грижитѣ на дипломатическия ни агентъ въ Солунъ, Атанасъ Шоповъ,

се сдоби последователно съ великолепнитѣ здания за девическата гимназия и за образцовото първоначално училище, въ което се учиха много стотици деца и въ което ставаха всѣка недѣля конференциитѣ на всички учители и учителки отъ петтѣ български първоначални училища въ

Солунъ, първитѣ и най-добритѣ учителки въ които бѣха и първитѣ питомки на девическата гимназия. Покупката на тѣзи здания стана не само съ пълното съдействие на по-

[illegible] ста-

тиата на г. д-ръ Кочо М. Сарафовъ въ в. „Миръ“ брой 9537 отъ 23 ап.), но и съ отличнитѣ грижи на покойния Атанасъ Шоповъ, дългогодишенъ екзархийски секретарь, известенъ общественикъ и следъ деветдесеттѣ години вече дипломатически агентъ на България въ Солунъ.

Ще се възобнови ли единъ день нашето толкова закрепнало учебно дѣло въ Солунъ, и не само девическата гимназия, която започна отъ 82-та година на миналия вѣкъ своя възходъ? За това ние всички трѣбва да работимъ. Бждещето е на поздравия тѣлесно и душевно. Тази бѣ нашата максима тогава, въ културнитѣ ни и училищни борби преди петдесеть години. Сега, когато ние най-старитѣ, единъ следъ други се отиваме, младитѣ поколѣния трѣбва да знаятъ — тази трѣбва да бжде максимата и за тѣхъ.

Царевна Миладинова Алексиева